	<p>Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w Opolu</p>	<p>Data obowiązywania: 01.08.2024r.</p>
	<p>PROCEDURA OCHRONY MAŁOLETNICH PACJENTÓW</p>	

1. Cel procedury

Celem procedury jest ustalenie jednolitego sposobu postępowania podczas leczenia małych dzieci w SP ZOZ MSWiA w Opolu

2. Przedmiot procedury

Przedmiotem procedury jest określenie zasad, norm i wytycznych mających zapewnić bezpieczeństwo i dobrostan oraz prawidłowy przebieg procesu diagnostyczno-terapeutycznego małych dzieci.

2. Zakres zastosowania

Postanowienia zawarte w niniejszej procedurze obowiązują wszystkich pracowników SP ZOZ MSWiA w Opolu wraz z zatrudnionymi na podstawie umów cywilnoprawnych oraz stażystów, studentów i wolontariuszy.

3. Definicje

4.1. **Małoletni** – każda osoba do ukończenia 18 roku życia.

4.2. **Rodzic** – przedstawiciel ustawowy dziecka pozostającego pod władzą rodzicielską. Jeżeli dziecko pozostaje pod władzą rodzicielską obojga rodziców, każde z nich może działać samodzielnie jako przedstawiciel ustawowy dziecka.

4.3. **Opiekun prawny** małego dziecka – osoba, która ma za zadanie zastąpić dziecku rodziców, a także wypełnić wszystkie ciążące na nich obowiązki. Jest przedstawicielem ustawowym małego dziecka, dlatego może wykonywać czynności prawne w imieniu dziecka i ma za zadanie chronić jego interesy prawne, osobiste oraz finansowe.

4.4. **Osoba najbliższa** – osoba wstępna: matka, ojciec, babcia, dziadek; rodzeństwo: siostra, brat, w tym rodzeństwo przyrodnie, a także inne osoby pozostające we wspólnym gospodarstwie, a w przypadku jej braku osobą pełnoletnią wskazana przez małego dziecka.

4.5. **Opiekun faktyczny** – osoba, która sprawuje opiekę nad małym dzieckiem podczas nieobecności rodziców lub opiekuna prawnego, może nią być członek rodziny, osoba bliska lub osoba sprawująca opiekę nad małym dzieckiem pacjentem.

4.6. **Przemoc domowa** – szerokie pojęcie obejmujące wszelkie formy agresji, znęcania się, kontrolowania lub manipulacji stosowanej przez jednego członka rodziny lub partnera życiowego wobec innego. Występuje w wielu różnych formach, takich jak przemoc fizyczna, psychiczna, seksualna, ekonomiczna czy emocjonalna. Jest to poważne naruszenie praw jednostki do bezpieczeństwa, godności i szacunku.

4. Zasady i sposób postępowania

Pomimo, że SP ZOZ MSWiA w Opolu nie realizuje na co dzień świadczeń opieki zdrowotnej na rzecz osób małych dzieci a jedynie sporadycznie, zobowiązuje się do przestrzegania najwyższych standardów prawnych i etycznych w zakresie ochrony małych dzieci.

	<p>Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w Opolu</p>	<p>Data obowiązywania: 01.08.2024r.</p>
	<p>PROCEDURA OCHRONY MAŁOLETNIH PACJENTÓW</p>	

5.1. Podstawową zasadą działania w kontaktach z małoletnimi pacjentami jest działanie na rzecz ich dobra, zobowiązujące do:

- 1) traktowania małoletnich z szacunkiem, zachowując spokój i cierpliwość, okazując zrozumienie, uwzględniając ich potrzeby i problemy;
- 2) dbania o przestrzeganie ich praw pacjenta zawartych w KONWENCJI O PRAWACH DZIECKA oraz KARCIE PRAW DZIECKA – PACJENTA (**Zał. Nr 1**);
- 3) respektowania prawa małoletnich do opieki ze strony przedstawicieli ustawowych bądź opiekunów faktycznych z zapewnieniem miejsca do całodobowej obecności;
- 4) informowania w sposób zrozumiały o podejmowanych działaniach oraz dążenie do uzyskania aprobaty na udzielane świadczenia zdrowotne;
- 5) zapewnienia wyrażenia przez małoletniego swojego zdania oraz prawa do bycia wysłuchanym.

5.2. Na badanie małoletniego pacjenta należy uzyskać zgodę osoby uprawnionej zgodnie z przepisami prawa, z zastrzeżeniem sytuacji nagłych.

5.3. Badanie małoletniego pacjenta należy wykonać w obecności jego przedstawiciela ustawowego, opiekuna faktycznego, a gdy jest to niemożliwe, w obecności osoby z personelu.

5.4. Badanie małoletniego może wiązać się z koniecznością rozebrania pacjenta, oglądania go, dotykania, bądź penetracji jam ciała i może być wykonywane wyłącznie w sytuacjach uzasadnionych medycznie.

5.5. Podczas badania okolic intymnych lub badań połączonych z penetracją jam ciała należy zachować szczególny takt i umiar, tłumacząc każdorazowo potrzebę wykonania badania i planowany przebieg zarówno małoletniemu pacjentowi, jak i obecnemu przy badaniu przedstawicielowi ustawowemu albo opiekunowi faktycznemu.

5.6. Podczas badania oraz innych czynności medycznych należy małoletniemu pacjentowi zapewnić intymność adekwatną do jego wieku, potrzeb i oczekiwań.

5.7. W miarę możliwości kadrowych, badania małoletniego pacjenta, które ingeruje w jego sferę intymną, dokonuje pracownik tej samej płci.

5.8. Członkowie personelu mający kontakt z małoletnim pacjentem zwracają uwagę na czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia małoletnich.

6. Dobre praktyki

6.1. W kontakcie z małoletnim pacjentem pracownik zwraca się nie tylko do osób dorosłych, lecz także do małoletniego, wykazując przy tym postawę nieoceniającą.

6.2. Przy pierwszym kontakcie z małoletnim, pracownik przedstawia się i prowadzi rozmowę prostym, zrozumiałym językiem, dostosowanym do wieku i stopnia rozwoju pacjenta.

6.3. Przed podjęciem a także w trakcie badania i zabiegów medycznych pracownik medyczny ma obowiązek przekazywać informacje dotyczące celu, zakresu i kolejności ich wykonywania.

6.4. Małoletniego pacjenta należy poinformować o możliwości zadawania pytań, a personel powinien, w miarę możliwości konsultować z nim kwestie poza medyczne, wtedy kiedy małoletni ma możliwość dokonania wyboru.

6.5. Podczas odstawiania ciała (odstawianie kolejnych partii) w czasie badania medycznego, małoletniemu towarzyszy przedstawiciel ustawowy lub opiekun faktyczny z zachowaniem zasad intymności i godności.

	<p>Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w Opolu</p>	<p>Data obowiązywania: 01.08.2024r.</p>
	<p>PROCEDURA OCHRONY MAŁOLETNIICH PACJENTÓW</p>	

6.6. Pracownik opiekujący się małoletnim informuje pacjenta o zasadach obowiązujących w szpitalu, szanuje jego prawo do odpoczynku, tj. niezakłóconego snu, w tym ciszy nocnej.

6.7. Personel medyczny współpracuje z przedstawicielem ustawowym/opiekunem faktycznym małoletniego pacjenta w zakresie przygotowania małoletniego do procedur medycznych oraz działań na rzecz poczucia bezpieczeństwa i dobrostanu pacjenta.

6.8. Pracownik medyczny reaguje niezwłocznie w sytuacji nieprawidłowego postępowania wobec małoletniego przez jego przedstawiciela ustawowego/opiekuna faktycznego.

5. Zabroniony sposób zachowania pracowników:

- 1) zabrania się jakiegokolwiek formy lub postaci przemocy wobec małoletnich, polegającej na stosowaniu kontaktu fizycznego o charakterze agresywnym, krytyki, obraźliwego lub dyskryminującego zachowania;
- 2) zabrania się dotykania małoletnich w sposób, który mógłby zostać nieprawidłowo zinterpretowany lub który wykracza poza uzasadnioną potrzebę medyczną;
- 3) zabrania się prezentowania małoletnim treści o charakterze erotycznym, pornograficznym bądź przemocowym;
- 4) zabrania się wyśmiewania, poniżania lub etykietowania małoletnich;
- 5) kontakt fizyczny z małoletnim nie może być niejawnym lub ukrywany, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy;
- 6) personel nie może nawiązywać kontaktów z małoletnim w innej niż przewidziana udzieleniem świadczeń zdrowotnych formie, w szczególności poprzez zapraszanie albo przyjmowanie zaproszeń od małoletnich, np. w mediach społecznościowych.

6. Zasady podejmowania interwencji w sytuacjach podejrzenia krzywdzenia małoletniego.

6.1. W przypadku zaobserwowania lub powzięcia informacji o:

- 1) sytuacji przemocy bądź wykorzystania małoletniego – każdy pracownik jest zobowiązany do natychmiastowej reakcji, zmierzającej do powstrzymania zachowań niedozwolonych i zapewnienia ochrony małoletniemu;
- 2) zachowaniach rodzących podejrzenie przemocy bądź wykorzystania małoletniego – każdy pracownik jest zobowiązany do zgłoszenia ich Dyrektorowi SP ZOZ MSWiA w Opolu;
- 3) naruszeniu zasad postępowania zawartych w niniejszej procedurze – każdy pracownik jest zobowiązany do niezwłocznego zgłoszenia podejrzenia naruszeń Dyrektorowi SP ZOZ MSWiA w Opolu.

6.2. Dyrektor zakładu podejmuje czynności wyjaśniające dotyczące zgłoszenia przez pracownika podejrzenia krzywdzenia małoletniego i tworzy dokumentację z podjętych działań.

6.3. W trakcie prowadzenia postępowania wyjaśniającego pracownik, wobec którego zgłoszono podejrzenie naruszeń, zostaje odsunięty od kontaktu z małoletnim.

6.4. W przypadku zaobserwowania, że przedstawiciel ustawowy małoletniego zaniedbuje jego potrzeby psychofizyczne lub rodzina nie jest wydolna wychowawczo, stosuje przemoc wobec małoletniego bądź godzi się na jej stosowanie lub w inny sposób krzywdzący małoletniego sobie nie radzi, należy podjąć działania adekwatne do sytuacji, tj.:

	<p>Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w Opolu</p>	<p>Data obowiązywania: 01.08.2024r.</p>
	<p>PROCEDURA OCHRONY MAŁOLETNIICH PACJENTÓW</p>	

- 1) w sytuacji ubóstwa – należy porozmawiać z przedstawicielem ustawowym małoletniego i poinformować o możliwościach wsparcia, w szczególności o ośrodkach pomocy społecznej;
  - 2) w sytuacji zaniedbania – należy poinformować o możliwości wsparcia psychologicznego, w szczególności o telefonach zaufania, poradniach, specjalistach, którzy przyjmują na terenie miasta i okolicy;
  - 3) w sytuacji przemocy – należy wszcząć niezwłocznie procedurę Niebieskiej Karty.
- 6.5. Ujawnienie wystąpienia u małoletniego pacjenta urazów nieprzypadkowych, niewyjaśnionego pochodzenia, tj.: śladów na skórze, zasinień, wielu ran/zadrapań, złamań kości, urazów głowy, urazów jamy brzusznej, oparzeń głębokich wskazujących na możliwość przypalania papierosem lub urządzeniem elektrycznym stanowiącymi uzasadnione podejrzenie stosowania przemocy, stanowią czynniki alarmujące i podstawę do podjęcia interwencji
(Zał. Nr 2).
- 6.6. W przypadku, gdy z rozmowy z przedstawicielem ustawowym wynika, że nie jest on zainteresowany udzieleniem pomocy małoletniemu, chronieniem go, ignoruje zdarzenie, stan psychofizyczny małoletniego lub w inny sposób nie wspiera małoletniego, który doświadczył skrzywdzenia, Dyrektor zakładu sporządza wniosek o wgląd w sytuację rodziny, kieruje wniosek do sądu rodzinnego właściwego według miejsca zamieszkania /pobytu małoletniego.
- 6.7. W przypadku podejrzenia, że zdrowie lub życie małoletniego jest zagrożone lub istnieje uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa na małoletnim, Dyrektor zakładu sporządza zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa i przekazuje je do miejskiej komendy policji lub prokuratury.
- 6.8. W Izbie Przyjęć, Oddziałach szpitala i w budynku Przychodni na tablicach informacyjnych podaje się informację o ogólnopolskich telefonach pomocy dla osób pokrzywdzonych przestępstwami oraz przemocą w rodzinie:
- 1) Ogólnopolski Telefon dla osób pokrzywdzonych przestępstwem +48 222 309 900
  - 2) Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” 800 120 002
  - 3) Telefon Zaufania Dla Dzieci i Młodzieży 116 111.
- 6.9. Na terenie SP ZOZ MSWiA w Opolu nie ma możliwości skorzystania z internetu.

7. Odpowiedzialność i kompetencje

Odpowiedzialność za prawidłowe postępowanie w realizacji postanowień niniejszej procedury ponoszą pracownicy, personel medyczny oraz kierownictwo SP ZOZ MSWiA w Opolu.

8. Dokumenty związane z procedurą

Procedura CO3-1 – Postępowanie z ofiarami przemocy lub zaniedbania (pobicia, gwałty, molestowanie, maltretowanie – „Niebieska Karta”).

9. Kontrola przebiegu procedury

Nadzór nad prawidłowym wykonywaniem procedury pełnią Z-ca Dyrektora ds. Lecznictwa, Lekarze Kierujący Oddziałami, Naczelną Pielęgniarką i Pielęgniarki Oddziałowe. SP ZOZ MSWiA w

	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w Opolu	Data obowiązywania: 01.08.2024r.
	PROCEDURA OCHRONY MAŁOLETNIH PACJENTÓW	

Opolu zobowiązuje się do dokonywania przeglądu i aktualizacji procedury, zgodnie ze standardami i potrzebami, aby zapewnić właściwą ochronę małoletnim pacjentom.

10. Załączniki

Nr 1 – KARTA PRAW DZIECKA – PACJENTA

Nr 2 – KARTA INTERWENCJI

11. Karta zmian:

Nr karty zmian	Litera zmian	Podpis	Data	Nr karty zmian	Litera zmian	Podpis	Data